

مقدمه: شیوع بالای پرفشاری خون به همراه ایجاد عوارض جدی بر ارگانهای بدن این بیماری را به مشکل عمده بهداشتی در سراسر دنیا مبدل ساخته است. پرفشاری خون عامل یک هشتم از کل مرگها و سومین علت مرگ در دنیا میباشد. وجود ۱ بلیون نفر فرد مبتلا به پرفشاری خون و قوع سالانه ۴ میلیون مورد مرگ در جهان از نتایج مستقیم این بیماری است. هرچه فشار خون بالاتر باشد شانس انفارکتوس میوکاردیال، سکته مغزی و بیماری کلیه بیشتر می شود. بالطبع بیماران مبتلا به پرفشاری خون جهت حفظ خود از عوارض بالقوه خطرناک این بیماری نیاز مند کنترل بر بیماری خود هستند. بدین جهت خود تنظیمی فشار خون در این بیماری، از اولویت ویژه ای برخوردار است.

هدف: این پژوهش به منظور تعیین عوامل مرتبط با خود تنظیمی فشار خون با استفاده از مدل رفتار مبتنی بر هدف انجام شده است.

روش کار: این بررسی یک مطالعه توصیفی - تحلیلی است که به صورت مقطعی انجام شد. انتخاب نمونه ها طی ۲ مرحله انجام گرفت ابتدا مراکز بروش خوشه ای انتخاب و سپس از هر مرکز، بیماران بروش تصادفی ساده مورد بررسی قرار گرفتند. پرسشنامه بروش مصاحبه تکمیل گردید. روایی محتوی این پرسشنامه از طریق پانل خبرگان و ثبات درونی (پایائی) آن بوسیله آلفای کرونباخ تعیین شد ($\alpha = 0.95 - 0.78$).

نتایج: طبق نتایج حاصله، همبستگی معنی دار آماری بین کلیه متغیرهای مدل رفتار مبتنی برهدف به استثناء هیجانان منفی پیش بینی شده مشاهده گردید ($P < 0.001$). بین سطح سواد افراد و سعی برای خود تنظیمی فشار خون اختلاف معنی دار بود ($P = 0.001$) و میانگین سعی در افراد بیسواد از بقیه گروهها کمتر بود. همچنین بین سعی و شغل بیماران اختلاف معنی دار بود بنحوی که در کارمندان نسبت به افراد خانه دار میانگین سعی بیشتر بود ($p = 0.000$). آزمون آماری رگرسیون نشان داد که متغیرهای مدل در مجموع ۵۲/۱ درصد از تغییرات مربوط به سعی برای خود تنظیمی فشار خون را توضیح میدهند. که اثر کنترل رفتار درک شده بر روی سعی برای خود تنظیمی فشار خون از بقیه متغیرها بیشتر است.

نتیجه گیری: همانطور که نتایج نشان میدهد در مجموع متغیرهای مدل رفتار مبتنی برهدف به میزان ۵۲/۱ درصد تغییرات مربوط به خود تنظیمی فشار خون را توضیح میدهند و مدل میتواند خوبی یک پایه و اساس برای مداخلات آموزشی باشد تا بدینوسیله شاهد بالارفتن توان بیماران جهت خود تنظیمی فشار خون و در مجموع بالا رفتن توان کنترل بیماری در سطح جامعه باشیم.

کلمات کلیدی: فشار خون، خود تنظیمی، الگوی رفتار مبتنی برهدف